

Plan-Borsselle II is te wankel

Een nieuwe kerncentrale is onnodig, onbetaalbaar, onrendabel en niet duurzaam. Maak van uitstel liever afstel, betogen 69 hoogleraren in milieu, duurzaamheid en transitie.

Enrgiebedrijf Delta verklaart de vorige week donderdag de beslissing over een tweede kerncentrale in Borsselle een half jaar vooruit te willen schuiven. Aanstaande donderdag komen aandeelhouders van Delta bijeen om te praten over deze kwestie. De voornaamste redenen voor dit uitstel zijn twijfels over de businesscase (de zakelijke rechtvaardiging van het initiatief) en over het gebrek aan partners om de financiering rond te krijgen. De afgelopen weken zijn al veel twijfels geuit over dit kostbare project, zowel door deskundigen als door de aandeelhouders van Delta. De gemeenten Vlissingen, Veere en Terneuzen, met een gezamenlijk belang van 16 procent in Delta, hebben al laten weten weinig vertrouwen te hebben in dit traject.

Het wordt steeds duidelijker dat een tweede kerncentrale onhaalbaar is zonder grootschalige overheidssteun en zonder een buitenlandse financier. Beide ontbreken. Dit maakt de businesscase voor een tweede kerncentrale wankel. Economische

deskundigen die de financiële status van Delta goed kennen, adviseren de aandeelhouders van Delta met klem te stoppen met de plannen voor Borsselle II.

Wij onderschrijven dit. Wij zijn tegen een tweede kerncentrale in Nederland en hebben hiervoor een viertal argumenten.

Ten eerste is een nieuwe kerncentrale overbodig. Nederland is nu al netto exporteur van stroom. Dit zal de komende tien jaar alleen maar toenemen. Naar schatting is er een overschot van ruim 30 procent aan elektriciteit in 2020, de stijgende vraag meegenomen. Een tweede kerncentrale zorgt voor nog meer overproductie. De vraag rijst wie deze atoomstroom wil afnemen. Duitsland heeft al gezegd geen atoomstroom meer te importeren. Ook België en Frankrijk richten zich in toenemende mate op duurzame energie. Voor Borsselle II betekent het dat de kapitaalintensieve investering in de centrale zal moeten worden te-

rugverdiend met weinig bedrijfsuren, met als gevolg een significant hogere kilowattuurprijs.

Ten tweede vormt deze kerncentrale in financieel opzicht een groot risico. Het wordt steeds duidelijker dat de businesscase van Borsselle II vrijwel niet sluitend te krijgen is. Ervaringen met soortgelijke centrales in Finland en Frankrijk leren dat een kostenoverschrijding van enkele miljarden euro's kan worden verwacht. Delta hoopt op deelname van het Franse EDF, maar dit heeft nog geen belangstelling getoond en heeft de handen vol aan het openhouden van de 58 kerncentrales in eigen land. Na Fukushima is 70 procent van de Franse bevolking tegen investering in nieuwe kerncentrales. Ook het Duitse RWE heeft nog geen toezeggingen gedaan om te participeren in Borsselle II, ook al omdat de voorgenoemen sluiting van de kerncentrales in Duitsland ingrijpende financiële consequenties heeft voor RWE. De Nederlandse overheid lijkt evenmin bereidwillig om Delta de helpende hand te bieden. Minister

verloren gegaan. Op de universiteiten is de nucleaire kennis eveneens sterk verminderd. Het Reactor Instituut Delft, de enige plaats waar reactorfysica kan worden gestudeerd, telt nog één hoogleraar. Ook het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) in Petten heeft zijn nucleaire kennis sterk verminderd ten

Verhagen (Economische Zaken, CDA) heeft de Tweede Kamer meermalen verzekerd dat geen cent uit de staatskas zal worden gespendeerd aan een nieuwe kerncentrale. Nergens ter wereld is evenwel een kerncentrale gebouwd en geëxploiteerd zonder staatssteun. In het onwaarschijnlijke geval dat het toch lukte om de financiering rond te krijgen en dat de centrale ergens tussen 2020 en 2025 wordt aangesloten op het net, is het maar zeer de vraag of er nog kan worden verdiend aan de stroom die uit de centrale komt.

Ten derde is een tweede kerncentrale onverstandig vanuit het oogpunt van de Nederlandse economie en werkgelegenheid. Door de zeer beperkte historie van kernenergie in Nederland hebben wij relatief weinig kennis en expertise in huis over deze technologie, in tegenstelling tot Duitsland en Frankrijk. Een nieuwe kerncentrale draagt niet bij aan innovatie en economische structuurversterking. Het levert ook nauwelijks extra werkgelegenheid op voor Zeeland: een investering van 6 mil-

gunste van wind-, zonne- en geothermische energie. De onderliggende van het bovenstaande artikel zijn in meerderheid hoogleraren milieukunde, innovatie, management, duurzaamheid en transitie. Met dit laatste wordt de overgang van de huidige economie naar een duurzame economie bedoeld.

ard euro levert structureel zo'n 150 banen op, waarvan zo'n 75 voor Zeeuwen. Voor de bouw zijn vooral buitenlandse specialisten nodig en daarna wat werknemers om de kerncentrale draaiende te houden. Een overeenkomstige investering in duurzame energie zou ongeveer tien keer meer banen opleveren, waarvan een groot deel in Zeeland.

Ten vierde is kernenergie geen duurzame optie. De onduurzame argumenten tegen kernenergie zijn al veertig jaar hetzelfde. Voor radioactief kernafval is nog steeds geen blijvende oplossing gevonden. We schepen toekomstige generaties voor duizenden jaren erme op. Ook de onveiligheid blijft, zie ook de recente ramp in Fukushima. Ten slotte vormt de nucleaire proliferatie een ernstige bedreiging voor de mondiale veiligheid.

Kortom, een nieuwe kerncentrale is onnodig, onbetaalbaar, onrendabel en in de kern niet duurzaam. Een vergelijkbare investering van 6 miljard euro in duurzame energie levert significant meer innovatie, werkgelegenheid en economische structuurversterking op voor Nederland en is het bijzonder voor Zeeland. Het voorstel van Delta kan alleen worden veiliggesteld als grote financiële risico's worden vermeden en daardoor het veilig wordt geïnvesteerd in duurzame energie. Het spreekwoord luidt: 'Van uitstel komt afstel'. Wij adviseren Delta met klem om te stoppen met plannen voor een tweede kerncentrale in Borsselle.

Jan Rotmans is hoogleraar 'duurzame transitie' aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Dit opiniestuk is ondertekend door nog 68 andere hoogleraren. Al hun namen zijn te

Geen geld voor bouw Borsselle II, weinig nucleaire knowhow meer over in Nederland

De bouw van een tweede kerncentrale in Borsselle wordt uitgesteld, schreef economiëredacteur Marcel aan de Brugh op 16 december in NRC Handelsblad. De grote vraag is of de financiële problemen van exploitant Delta leiden tot afstel. Ook de beoogde nucleaire bouwvers zijn in financiële problemen. Alleen al de vergunningaanvraag

kost 220 miljoen euro. Er is dan nog geen schop op de grond ingegaan. Het ministerie van Economische Zaken moet daarbuiten nog eens 40 miljoen euro investeren in versterking van de kernfysische Dienst, de dienst die zich moet buigen over deze vergunningaanvraag. De nucleaire knowhow in Nederland is de afgelopen jaren

verloren gegaan. Op de universiteiten is de nucleaire kennis eveneens sterk verminderd. Het Reactor Instituut Delft, de enige plaats waar reactorfysica kan worden gestudeerd, telt nog één hoogleraar. Ook het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) in Petten heeft zijn nucleaire kennis sterk verminderd ten

gunste van wind-, zonne- en geothermische energie. De onderliggende van het bovenstaande artikel zijn in meerderheid hoogleraren milieukunde, innovatie, management, duurzaamheid en transitie. Met dit laatste wordt de overgang van de huidige economie naar een duurzame economie bedoeld.